

DE FAMILIE VAN LANGHEMEERSCH IN DE KASSERIJ IEPER (14DE-17DE EEUW)

Pieter Donche

¹De familie van Langhemeersch vindt haar oorsprong in Brugge in de 14de eeuw maar door de aankoop in 1426 van de heerlijkheid Rumbekke (in Oost-Ieper-Ambacht) verhuisde zij naar deze streek. De familienaam is mogelijk afgeleid van de naam van een heerlijkheid *Langhemeersch* in Kanegem, Poeke en Ruiselede.²

Het familiewapen is: *in zilver een beurtelings gekanteelde dwarsbalk van keel*.³ Het oudst bekende zegel dateert van 1395: Zegher Langhemeersch, schepen te Brugge.⁴ We vinden het ook, maar gebroken met een ster in de punt op zegels uit 1542, 1557 en 1560, resp. Jan van Langhemersch, schepen van de Zaal en Kasselrij Ieper, Jan van Langhemersch, leenman in Passendale en Frans van Langhemersch, zoon van Jan als leenman in Passendale.⁵ Op de Wapenkaart van Vlaanderen uit 1628⁶ vinden we het ongebroken familiewapen ook terug

op de derde onderste rij in het midden.⁷ Het wapen is, samen met dit van de familie de Thiennes ook afgebeeld boven het portaal van de kerk van Rumbekke.

We vonden twee genealogieën van *Langhemeersch* in handschrift: één in het Fonds de Thibault de Boesinghe en één in het handschrift Ghys.⁸ Daarnaast vonden we ook nog twee kleinere genealogieën in gedrukte vorm (maar telkens wat verborgen als aanhangsel van een andere genealogie).⁹ De oude genealogieën laten de familie van Langhemeersch al in 1370 heer van Rumbekke zijn door aankoop maar het is pas in 1426 dat zij de heerlijkheid verwierf door aankoop. De koopakte was voor de Eerste Wereldoorlog (1914-18) nog in bezit van de familie de Limburg Stirum in het archief van het kasteel van Rumbekke maar verdween tijdens de Duitse bezetting van het kasteel.¹⁰

De familie lijkt zowel in de stad als de kasselrij Ieper uitgestorven te zijn tegen het einde van de 17de eeuw.¹¹

I. – ZEGHER VAN LANGHEMEERSCH, ridder.¹² Hij was schepen van Brugge tussen 1387 en 1398.¹³ In 1389 was hij raadsheer van de hertog van Bourgondië. Op 15 februari 1395 (ns) zegelde hij als schepen van Brugge een akte met het ongebroken familiewapen.¹⁴ Hij huwde met Beatrijs DE VOS, dochter van Boudewijn, ridder en Beatrijs van Ackere. Hij overleed op 13 juli 1400, zij op 5 juni 1403. Zij werden begraven te Brugge bij de Jacobijnen (Predikheren), voor het altaar van Jezus bij het koor onder volgend grafschrift:¹⁵

Hier licht / M' Zegher van Langhemeersch, rudder, / die starf in 't jaer XIII^f up den XIIIe dagh va(n) Hoymaend / Hier lighet / Vrouw Beatrice, 's heer Boudins 's Vos dochtere, / 's heer Zegher van Langhemeersch wyf was, / die starf in 't jaer XIII^f III, / up den V dagh va(n) Wedemaendt.

¹ Gebruikte afkortingen:

AR: Algemeen Rijksarchief Brussel; RAB: Rijksarchief Brugge; RAK: Rijksarchief Kortrijk; KBR: Koninklijke Bibliotheek.

BETHUNE: [J.] Bⁿ BETHUNE, *Epitaphes et monuments des églises de la Flandre au XVIme siècle d'après les manuscrits de Corneille Gailliard et d'autres auteurs*, Brugge, L. De Plancke, [1897]-1900.

BF: J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc ou leur magistrature et leur noblesse, avec des données historiques et généalogiques sur chaque famille*, 5 vols. + suppl., Brugge: Edw. Gailliard, 1857-1864, II (1858) in de genealogie de Vos, pp. 354-356.

DELBAERE: J. DELBAERE, 'Kasteel en Kasteelheren te Rumbekke. De familie van Langhemeersch.' in: *Handelingen van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van Kortrijk*, 33 (1963-64), pp. 32-37.

FDTB.VI: RAB, Fonds de Thibault de Boesinghe, nr. 424B (verzameling genealogieën), genealogie nr. 192 (van Langhemeersch).

FM: Fonds Merghelynck (KBR).

GHYS: KBR, hss, II 2308, dl. II, f° 136^v-137 (pp. 267-268).

GOETHALS: F.-V. GOETHALS, *Dictionnaire généalogique et héraldique des familles nobles du Royaume de Belgique*, 4 vols., Brussel, Polack-Duvivier, 1849-1852, IV (1852) in de genealogie de Thiennes, pp. 590-591.

KBR: Koninklijke Bibliotheek Brussel.

PRIEM: F. PRIEM, *Documents extraits du dépôt des archives de la Flandre-Occidentale à Bruges*, 2e reeks, dl. VII & VIII, Brugge, 1850-51: uitgave van een handschrift met lijsten met de samenstelling van de schepenbank en baljuws Brugse Vrije 1228-1745.

² Een *Zegher van Langhemeersch* komt ook voor in de stadsrekening 5.10.1394-1.3.1396(ns) van de naburige stad Tielt (AR, RK 38314).

³ BF en GOETHALS hebben het over *gekanteelde en tegengekanteelde dwarsbalk* maar bedoelen hetzelfde.

⁴ J.M. VAN DEN ECKHOUT, *Wapenboek van het Middeleeuwse Vlaanderen*, St.-Niklaas, 2009, I p. 234 verwijzend naar de inventaris van het Brugse stadsarchief van Gilliodts-Van Severen, III, p. 302.

⁵ J. TH. DE RAADT, *Sceaux armories des Pays-Bas et des pays avoisinants (Belgique, Royaume des Pays-Bas – Luxembourg – Allemagne – France)*. *Recueil historique et héraldique*, 4 vols., Brussel, Soc. Belge de Librairie, 1898, 1899, 1901, 1903, II, p. 313, IV, p. 511.

⁶ Facsimile en begeleidende tekst van E. WARLOP, *De Wapenkaart van Vlaanderen (1620? – 1628?)*, Evergem-Ertvelde, Familievereniging van Waesberghe, 1989.

⁷ Wat hetzelfde wapen is als van twee andere families uit dezelfde streek, nl. van *Hondeghem* (ook op de Wapenkaart, één rij hoger, drie kolommen meer naar rechts) en de *Massiet* (twee rijen hoger, één kolom meer naar rechts). Voor een exhaustieve opsomming van vermeldingen van het wapenschild: zie ook P. DONCHE, *Wapenboek van Veurne-Ambacht 1220-1952*, Berchem, 2008, p. 111.

⁸ FDTB.VI (merk op dat er ook nog een tweede kleinere genealogie Langhemeersch / Longpré in dat fonds voorkomt, maar deze is doorstreept en terecht want de verbanden zijn niet correct) en GHYS.

⁹ GOETHALS en BF.

¹⁰ DELBAERE, pp. 32-33.

¹¹ De familienaam komt niet meer voor in DR. HUBERT V. RONSE DE CRAENE, *De volkstelling 1698 in de kasselrij Ieper*, Dikkebus, 1990, noch in P. DONCHE, *Inwoners van Ieper volgens de hoofdgeldbelastingkohieren van 1710, 1711 en 1712*, Berchem, 1996.

¹² BF, p. 354 noemt hem baljuw van de stad Brugge en van het Brugse Vrije in 1370, maar er zijn geen rekeningen bewaard voor die periode. PRIEM vermeldt een *Rogerius van Langermeersch* in die functie in 1367.

¹³ E. WARLOP, *Wapenboek van Vlaanderen*, Handzame, 1972, p. 147, die ook al een Zeger van Langhemeersch vermeldt als schepen van de stad Kortrijk die in 1360 zegelde met de beurtelings gekanteelde dwarsbalk (RAK, archief O.L.Vrouwkerk, oorkonde 346/d).

¹⁴ A. SCHOUTEET, *Stadsarchief Brugge. Regesten op de Oorkonden*, 4 (1982), p. 108 (oorkonde 245). Ook vermeld als schepen van Brugge op 5 september 1396 (pp. 130-131, oorkonde 311) en 28 april 1397 (p. 128, oorkonde 335).

¹⁵ BF, p. 354; ook Stadsbibliotheek Brugge, handschrift De Hooghe, VI, p. 141.

Zij hadden volgende kinderen:¹⁶

1. **JAN**, volgt onder II.

2. **Quinten**, huwde met Catharina VAN DEN POEL.

II. – JAN VAN LANGHEMEERSCH. Hij werd heer van Rumbeke door aankoop in 1426 van de zoon van Jan d'Antoing, heer van Briffeuil en van Margareta van Gistel (erfdochter voor Rumbeke).¹⁷ Hij was poorter van de stad Ieper in 1433 toen hij een bevoegdheidsconflict had met de ontvanger van de kasselrij Ieper betreffende belastingen die de latens van Rumbeke dienden te betalen.¹⁸

Hij huwde met Maria VAN KALKEN (*in goud een dwarsbalk geschaakt van zilver en sabel van 3 rijen*), weduwe van Jan Rijm, dochter van Zeger, ridder en Margareta Notacx¹⁹. Zij bezat de helft van een huis op de Gentse Vismarkt dat een leengoed was.²⁰

Hij overleed op 7 augustus 1439, zij op 8 juli 1437. Zij werden begraven te Rumbeke onder een blauwe steen met op de rand volgend grafscript:²¹

Hier lighet / Jan van Langhemeersch, filius Zegher, / heere van Rumbeke, die deser weerelt verschiet, / in 't jaer MCCCC XXXIX, op den VII van Oustmaendt, / Hier lighet / Joncvr. Marie van Calcene, filia Zegher, / wyf van Jan van Langhemeersch voornoemt, / die verschiet in 't jaer MCCCC XXXVII, / op VIII van Hoymaendt.

Zij hadden volgende kinderen:

1. **JAN**, heer van Rumbeke. Hij huwde met Maria VAN CLAERHOUT (*in sabel een schildhoofd van zilver met 2 spoorradertjes van keel*), vrouwe van Claerhout, dochter van Daniël en Jacoba van der Douvie. Hij overleed op 14 juni 1477, zij op 12 maart 1499. Zij werden begraven te Rumbeke in het graf van Jans ouders en waar op de grafsteen in het midden volgend grafscript stond:²²

Hier lighet ook / Jan van Langhemeersch, f^o Jan, heere van Rumbeke, / die starf a^o MCCCCLXXVII, up XIV van Wedemaent, / Hier lighet ook / Jo^e Marie, f^o Daniel van Claerhout, / vrouwe van Claerhout, / huysvr. van Jan van Langhemeersch, / die starf a^o MCCCCLXIX, up XII van Maerte.

¹⁶ GOETHALS, p. 590 schrijft dat zij vijf zonen en zeven dochters hadden, maar vermeldt slechts twee kinderen. BF, p. 354 vermeldt Quinten niet.

¹⁷ DELBAERE, pp. 32-33. Zie ook P. DONCHE, *Edelen en leenmannen van Vlaanderen 1437*, Berchem, 2010, pp. 362-363.

¹⁸ L. GILLIODIS-VAN SEVEREN, *Coutumes des Pays et Comté de Flandre. Quartier d'Ypres. Coutume de la Salle et Châtellenie d'Ypres*, 2 vols., Brussel, 1911, II, 103.

¹⁹ FOTB-VL verwijst hiervoor naar de registers van de schepenen van Gedele van Gent, jaar 1415, 27 januari f° 14. GOETHALS vermeldt dat ze naast weduwe van Jan Rym ook weduwe was van Niklaas Haelgoet.

²⁰ R. OPSOMMER, *Omme dat leengoed es thoochste dinc van der weerelt. Het leenrecht in Vlaanderen in de 14de en 15de eeuw*, Brussel, 1995, p. 689.

²¹ BF, p. 355 en GOETHALS, p. 590.

²² BF, p. 355. Haar overlijdensjaar is daar vermeld als MCCCCLXIX, 1449, maar dit is allicht een tikfout voor 1499, GOETHALS vermeldt 3 maart 1499 en voor hem, 12 juni 1477.

Zij hadden slechts één dochter:

a. **Maria van Langhemeersch**, vrouwe van Rumbeke en Claerhout. Zij huwde met Robert DE THIENNES gezegd van Lombize, heer van Caëstre en Bertene²³, baron van Broucke, zoon van Jan en Felicia van der Delft. Hij was schepen van het Brugse Vrije in 1494 (3de), 1495 (1ste), 1496 (3de), 1497 (3de), 1499 (5de), 1500 (4de), 1501 (3de) en 1502 (3de), burgemeester van commune van het Brugse Vrije in 1468 en van schepenen in 1471, 1498 en 1503.²⁴

De Brugse wapenheraut Cornelius Gailliard (ca 1520-1563) in één van zijn handschriften verhaalt in de rubriek *Memorien van nieuwe gheslachten en(de) nieuwe wapens nu upghecom(m)en binnen mans ghedincken te weten beginnende 1464, 1480 en(de) 1498 en(de) 1500 ende alsoo voortd*, het volgende over de familie van Robert de Thiennes:

Hubert Mulaerdt was een poortre van Ghendt en(de) hij hadde een zuene die Robert hiedt en(de) hij dede hem namen van Lombise en(de) zijn vaders wapen was een roden ofte zelveren schildt met neghene roe schelpen en(de) desen Robert lyet die achter en(de) hij drouch d'or à ung orle d'asur au mytan l'escu party le destre d'argent au lyon de gueulle et le senestre de gueulle bordé tout d'asur en(de) dien Robert hadde een zuene die mer Jacop hiet en(de) schreef hem mer Jacop van Thyenys gheseydt van Lombise heere van Castre souvereijn van Vlandre wiens kynderen hoghelijcx huwden en(de) waren zeere theexstymeerd.

Dus: Robert de Thiennes heette eigenlijk Mulaerdt en was zoon van een Gentse poorter Hubert Mulaerdt. Hij liet het wapen van zijn vader voor wat het was en koos zich een ander wapen. Zijn zoon Jacob van Thiennes gezegd van Lombize was heer van Caëstre en soeverein-baljuw van Vlaanderen²⁵, en zijn kinderen huwden in vooraanstaande families en waren bij hun tijdgenoten zeer in aanzien.²⁶

Hij overleed in juni 1503, zij overleed op 12 december 1496. Zij werden begraven te Caëstre (Noord-Frankrijk, halfweg tussen Belle en Kassel), met volgend grafscript:

²³ Caëstre en Berthen zijn twee dorpen in N.-Frankrijk, resp. halfweg Belle (Bailleul)-Cassel en ten noorden van Belle.

²⁴ PRIEM, zie de overeenkomstige jaren. We vinden ook een *Mynhr. van Caestre*, 3de schepenen in 1506 en volgende jaren, maar dit betreft zijn zoon Jacob (zie GOETHALS, p. 595).

²⁵ Er is een rekening bewaard van Jacob de Thiennes, gezegd de Lombise, ridder, heer van Caëstre, Rumbeke en Bertene, raadshere en kamerheer van de keizer (Maximiliaan) van 10 april 1522 tot 10 april 1523 (AR, Rekenkamer, nr. 13524)

²⁶ Deze tekst komt ook voor in een notitie in het familiearchief de Limburg Stirum, nr. 94 (RAK). Zij wordt geciteerd door DELBAERE, p. 36, maar zonder dat hij de schrijver van deze notitie kende. Het is dus Cornelius Gailliard, die wel meer van dat soort achtergrondinformatie over families en familiewapens noteerde. Het handschrift waaruit deze tekst komt is: Parijs, Bibliothèque nationale de France, Ms. Néerlandais, nr. 75 (microfilm 6912), f° 70 (met tekening wapens Mulaerdt en Lombise/Thyenys). Een andere notitie van gelijke strekking betreft de familie Despars, die na kritisch onderzoek ten volle kon bevestigd worden (zie P. DONCHE, 'Opmerkelijke commentaar van wapenheraut Cornelius Gailliard op het familiewapen Despars anno 1555', in: *Vlaamse Stam*, 45 (2009), pp. 481-494). Nog een andere notitie betreft diplomaat Cornelius Duplicius de Schepper en kan ook beaamd worden (P. DONCHE, 'Wapenheraut Cornelius Gailliard over diplomaat Cornelius de Schepper, anno 1555', in: *Biekorf*, Brugge, CIX (2009), nr. 4, pp. 346-349). Gailliard lijkt dus een betrouwbare bron.

Cy gisent Messire Robert de Thiennes, dit de Lombize, chevalier, Seigneur de Castre, de Berthene, baron de Broucq, vicomte et châtelain de Bailleul, lequel servit quatre princes en l'état de conseiller et de chambellan, à scavoir: Philippe le Bon, duc de Bourgogne, Charles le Hardi son fils, l'empereur Maximilien archiduc d'Autriche et don Philippe princes des Espagnes; ambassadeur vers le Roi Ferdinand de Castille, et dame Marie de Longpré, dame héritière de Rumbecque et de Claerhout, fille de Messire Jean et de Dame Marie de Claerhout. Il trépassa l'an 1503 en juin et elle le 12 decembre de l'an 1496. Priez Dieu pour leurs âmes.²⁷

Thomas I de Thiennes, kleinzoon van Robert en Maria van Langhemeersch bouwde rond 1525 op de heerlijkheid Rumbekke het kasteel dat sindsdien weinig veranderingen heeft ondergaan.

2. **Johanna.** Zij huwde met Jan DE CHERF, heer van Hagedoorne, Bacquelrode, Revelhove, zoon van Pieter en Catharina van Bavinchove, dochter van Gijsbrecht.
3. **ZEGER,** volgt onder III.
4. **Isabella,** religieuze in het Sint-Claraklooster te Ieper. Zij overleed op 14 mei 1478.
5. **Joos.**

III. – ZEGER VAN LANGHEMEERSCH. Hij huwde met Isabella VAN TROIJS. Zij hadden volgende kinderen (het handschrift Ghys vermeldt dat ze zes kinderen hadden, maar geeft er in de genealogie ook maar twee):

1. **JAN,** volgt onder IV.
2. **EULAARD,** volgt onder IV.bis.

²⁷ DELBAERE, p. 35, grafscript in GOETHALS, pp. 590-591.

IV. – JAN VAN LANGHEMEERSCH. Hij huwde met Magdalena VAN THUNENBROUC. Zij hadden volgende kinderen:

1. **JOOS,** volgt onder V.
2. **Maria.** Zij huwde met Anthonis DE BAVE. Overleden zonder nakomelingen.

V. – JOOS VAN LANGHEMEERSCH. Hij huwde met Isabella DE ROOSE. Zij hadden volgende kinderen:

1. **Joris.**
2. **Magdalena.** Zij huwde met Daniël DU RIEZ.
3. **Catharina.** Zij huwde met Willem RIJNCKEM.
4. **Walburga.**

IV.bis. – EULAARD²⁸ VAN LANGHEMEERSCH. Hij was schepen van de Zaal en kasselrij van Ieper in 1500, 1502 en 1503(ns).²⁹

In 1481 kocht hij te Staden voor twee pond groten een niet nader omschreven leengoed.³⁰ Hij huwde met Johanna of Anna VAN DER CLYTE, gezegd VAN KOMEN (*in keel een keper en zoom van goud, vergezeld van 3 schelpen van zilver*), vrouwe van Jeudemale (een achterleen van het Hof van Komen in Comines-Sud (Komen in Frankrijk)³¹), zij was zijn weduwe in 1515. Eulaard overleed inderdaad ca 1513-1515 toen zijn zoon Jan het leenverheffingsrecht betaalde voor een leengoed in Passendale (zie bij zijn zoon Jan). Zij werden begraven te Passendale in de voorkerk op de noordzijde in de O.L.Vrouwkapel.³² Zij hadden volgende kinderen:

1. **JAN,** volgt onder V.bis.
2. **Maria,** ongehuwd overleden (andere bronnen vermelden: gehuwd met Lodewijk VAN HECKE).
3. **Johanna.** Zij huwde een eerste maal op 27 juli 1510 met Joos DE LANGHE, zoon van Pieter en Margareta van de Walle. Zij huwde een tweede maal met Antonius VAN HALEWIJN, zoon van Jan (van hen stammen de van Halewijns van Roeselare af).
4. **ROBERT,** volgt onder V.ter.

²⁸ GHYS vermeldt verkeerdelijk Niklaas (allicht werd de minder gewone voornaam Eulaard verkeerd gelezen).

²⁹ GOETHALS, p. 591; I.L.A. DIEGERICK, *Inventaire analytique et chronologique des Chartes et Documents appartenant aux archives de la ville d'Ypres*, Ieper, 5 (1860), p. 16: 6 febr. 1503 (ns): Colart van Langhemeersch, Colart is allicht een verkeerde lezing voor Eulaert.

³⁰ FM 58, I, 46 verwijzend naar AR Rekenkamer, 14612 baljuwrekening 15.5.1481-15.9.1481.

³¹ TH. LEURIDAN, 'Statistique féodale du Département du Nord. La châtelainie de Lille. IV. Le Ferrain', in: *Bulletin de la Commission Historique du Département du Nord*, Lille, 17 (1886), p. 63.

³² BETHUNE, pp. 235-236: aantekening van wapenheraut Cornelius Gailliard vóór 1563: *Heijlaert van Langhemeersch, Is Zeghers, ende jonckvrouwe Jenne vanden Clijte, la Hector.*

V.bis. – JAN VAN LANGHEMEERSCH. Hij was schepen van de kasselrij Ieper in 1526-27 (4de), 1527-28 (3de), 1528-29 (3de) om daarna baljuw van Westieperambacht te worden van 15 mei 1529 tot 15 januari 1537.³³ Daarna zette hij zijn loopbaan van schepen weer verder: 1538-39 (2de), 1539-40 (2de), 1540-41 (2de) en 1542-43 tot/met 1552-53 (2de).³⁴ Als baljuw deed hij een schouwing van weerbare mannen in de kasselrij Ieper in 1536: op 4 juli te Langemark, 5 juli te Boezinge, 6 juli te Mesen, 7 juli te Voormezele en 11 juli te Roeselare.³⁵ In de periode 1513-1515 betaalde hij het leenverheffingsrecht voor een niet nader omschreven leengoed in Passendale dat hij na het overlijden van zijn vader geërfd had.³⁶ Maar we vinden dit leengoed omschreven in een denombrementenregister van 1535 (het is het leengoed van 22 gemeten dat zijn zonen Joris, Jan en Frans opeenvolgend van hem van of van een oudere broer erfden):

*Jan van Langhemeersch houd een leen groot xxij gemeten onder winnende landt, mersschen ende bosch, met een erfvelycke rente van xij s. par. siaers; ende vermach eenen bailliu, tol, vondt, bastaerde goet ende de boete van iij lb. par. ende vermach te verleene scepenen van de zale om de rente te innene; met een manscip.*³⁷

Hij huwde met Anna VAN STEELANDT, dochter van meester Jacob en N. de Witte, mogelijk zuster van de echtgenote van zijn broer Robert. Zij ontpoorterde uit Ieper op 6 augustus 1526.³⁸ We vinden hem ook terug in de penningcohiere van 1543 te Passendale: hij gebruikte er 32 gemeten, behuisd en hem toebehorende, waarvan het inkomen geschat werd op 60 pond parisis per jaar. Daarnaast bezat hij nog een erg groot pachtgoed, gepacht door Gillis de Clercq, groot 92 gemeten met een geschat inkomen van 10 pond 10 schellingen groten (1 pond groten = 12 pond parisis) per jaar, naast kleinere stukken land: 4 gemeten, 1 gemet en een tiende (zelf gebruikte hij ook nog 1,5 gemet van een ander). Hij was daarmee de tweede belangrijkste eigenaar in het dorp.³⁹ Hij overleed circa 1550-1554 (zie bij zijn zoon Joris). Hij werd begraven te Passendale in de voorkerk op de noordzijde in de O.L.Vrouwkapel, links van het graf van zijn ouders. Zijn familiewapen was gebroken met een ster. In de kerk was ook een glasraam, waar hij voorgesteld werd in harnas en wapenrok.⁴⁰

³³ AR, Rekenkamer, 14613 bevat zes baljuwrekeningen van Westieperambacht over die periode van, volgens de inventaris *Jean de Langhemarck*, maar Langhemarck moet allicht Langhemeersch zijn. GOETHALS noemt hem baljuw in 1530 en 1536, FDTB-VL in 1534. W. VAN HILLE, 'Les échevins de la Salle et Châtellenie d'Ypres de 1527 à 1794, Les Grands baillis de la salle et châtellenie d'Ypres de 1347 à 1704 de l'Oost Yper ambacht de 1387 à 1670, du West Yper ambacht de 1385 à 1656', in: *Tablettes des Flandres*, T. 5, Brugge, 1951, pp. 140-149, citeert hem als (eerste vermelding) baljuw van Westieperambacht in 1529; Ook vermeld als baljuw in een proces van 1537 (K. PAPIN, 'Efemeriden uit het Ieperse kasselrijarchief (3)', in: *Westhoek*, 24 (2008), p. 110).

³⁴ Met dank aan Arnold Preneel voor deze en volgende gegevens uit jaarlijsten van schepenen van de Zaal en Kasselrij Ieper. Zijn schepenenambt wordt bevestigd o.a. in 1542 (zegel) en 1548: L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes Ypres*, op. cit., II, p. 218.

³⁵ A. PRENEEL, 'Zeshonderd weerbare mannen in de kasselrij Ieper in 1536', in: *Westhoek*, 21 (2005), pp. 79-103.

³⁶ FM 58, I, 56 op basis van AR, Rekenkamer, 14612 baljuwrekening 1.11.1513-15.5.1515.

³⁷ L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes Ypres*, op. cit., I, p. 401.

³⁸ KBR, FM 42 Ieper, farde 322.

³⁹ A. PRENEEL, 'Het platteland ten noorden van Ieper in het midden van de 16de eeuw: de penningcohiere van 1543: Passendale' in: *Westhoek*, 18 (2002), pp. 159-185, i.h.b. pp. 159, 171.

⁴⁰ BETHUNE, pp. 235-236: aantekening van wapenheraut Cornelius Gailliard vóór 1563: *Jan Langhemeersch, Pr Heijlardts, obiit ... den ...; ende joncvrau Anna van Steelandt, fa meester Jacob, obiit 1542, den ...* (opm: 1524 volgens een ander handschrift geraadpleegd door BÉTHUNE, maar dit zou strijdig zijn met haar ontpoortingsdatum), *Hij: d'argent à la face bresquesque et contre-bresquesque de geule, ghebroken met een sterreken; timbre tortué met twee vloghels, d'eenne zilver ende d'ander root. Ende daer is een veinster van haerlieder, int' harnas ende waepenrock. Zijn moeder, vande Clijte. Zij stelde: Steelant (met de face). Haer moeder, van de Witten, van Brugghe, ende draeghen: de sable au chevron d'or et 3 oeufs d'argent.*

Zij hadden volgende kinderen:

1. **Joris.** Ca 1550-1554 was hij onder voogdij van Robert van Langhemeersch, toen deze voor hem het leenverheffingsrecht betaalde voor twee leengoederen gelegen in Passendale van 22 gemeten land en 2 lijnen land die hij erfde na het overlijden van zijn vader Jan.⁴¹ Hij overleed zonder nakomelingen ca 1556-1561 (zie bij zijn broer Jan).
2. **Jan.** Hij volgde kortstondig (want hij overleed weinige jaren daarna) zijn vader op als schepen van de kasselrij Ieper: 1556-57 (4de), 1557-58 (4de).⁴² In de periode 1556-1561 kocht hij voor 4 pond groten van zijn broer Joris een leengoed van 1 gemet land in Passendale (allicht is dit het leengoed dat bij zijn broer nog omschreven wordt als 2 lijnen (=2/3 gemet) groot).⁴³ Op 12 mei 1557 diende hij een gezegeld denombrement in over een leengoed dat hij bezat in Passendale, grenzend aan een leengoed in bezit van Joris van Langhemeersch.⁴⁴ Iets later erfde hij ook het leengoed van 22 gemeten land te Passendale na het overlijden van zijn broer Joris, waarvoor hij het leenverheffingsrecht betaalde tussen 1556 en 1561.⁴⁵ Allicht is het ook deze Jan fs Jan van Langhemeersch uit Ieperambacht die huwde bij huwelijkscontract van 14 mei 1558 voor de schepenen van Ieper met Johanna THEVELIN (weduwe van Karel de Man, auditeur van de Rijsselse Rekenkamer), zoon van meester Pieter (getuigen van zijn kant waren: Jan Nieuwland, schoonbroer en meester Pieter de Coene, griffier van Roeselare, oom; getuigen van haar kant waren: Roeland Bossaert, oom, Pieter de Seldere (Schildere?), Steven de Mol en Maarten van den Slaert, verwanten).⁴⁶ Hij overleed zonder nakomelingen nog in de periode 1556-1561 (zie bij zijn broer Frans).
3. **FRANS**, volgt onder VI.
4. **Thomas**, meester in de rechten, advocaat in de Raad van Vlaanderen, ongehuwd overleden op 28 augustus 1571. Hij werd begraven bij zijn zuster Maria te Gent, St.-Michiel.
5. **Jaspar**, overleden zonder nakomelingen.
6. **Gislenus**, overleden zonder nakomelingen.
7. **Karel**, overleden zonder nakomelingen.
8. **Livina.** Zij huwde met Jan NIEULANT. Hun zoon Jan erfde van zijn nicht Margareta van Langhemeersch de leengoederen van 22 gemeten land en 1 gemet land in Passendale en het leengoed van 15 gemeten 1 lijn land in Langemark en betaalde er leenverheffingsrecht voor in de periode 1656-60. De rekening vermeldt erbij dat dit gebeurde tegen de aanspraken in van Jan Bastins, echtgenoot van jonkvrouw Maria Isabella de Langhemeersch.⁴⁷

⁴¹ FM 58, I, 67 op basis van ARA RK 14614 baljuwrekening 15.5.1550-15.5.1554.

⁴² L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes Ypres*, op. cit., II, 256-264 : op 17 april 1555 was zijn vader Jan al overleden.

⁴³ FM 58, I, 69 op basis van ARA RK 14616 baljuwrekening 15.5.1556-23.10.1561.

⁴⁴ DE RAADT, op. cit., p. 511. Dit moet deze Jan betreffen en niet diens vader Jan, gezien die reeds ca. 1550-54 overleden was.

⁴⁵ FM 58, I, 69 op basis van ARA RK 14616 baljuwrekening 15.5.1556-23.10.1561.

⁴⁶ KBR, FM 33 (huwelijkscontracten Ieper), dl. 2, p. 70.

⁴⁷ FM 58, II, 103 op basis van ARA RK 14644 baljuwrekening 15.5.1656-24.12.1660.

9. **Maria.** Zij huwde met Joos DE WINDT. Zij overleed op 3 maart 1574 en werd begraven te Gent, St.-Michiel in de noordbeuk in de neerkerk. Op een kleine vierkante steen werd volgend grafschrift aangebracht:

D.O.M. Hier licht begraeven joncvrouwe Maria van Langhermeersch f^o Joes, weduwe van Joos de Wint die overleet den 3^{en} van Maerte 1574, ende hier begraeven Mr Thomas van Langhermeersch haeren broeder in syn leven advocaet in den Raede van Vlaenderen die overleet joncman de 28^{en} augusti 1571. Req. in Pace.⁴⁸

10. **Jacoba,** religieuze.

11. **Johanna,** religieuze in het klooster St.-Agnes te Gent.⁴⁹

VI. – FRANS VAN LANGHEMEERSCH. Hij was meester in de rechten en schepen van de kasselrij leper in 1562-63 (3de), 1563-64 (3de) en 1564-65 (3de). Hij was baljuw van Oostieperambacht van 15 juli 1564 tot 14 november 1579 en van Westieperambacht van 12 april 1584 tot 12 december 1594.⁵⁰ In 1564 was hij baljuw benoemd geworden na het overlijden van Antoon van Halewijn maar hij was op dat ogenblik ook 3de schepen van de Zaal. De magistraat van de zaal vond beide functies incompatibel en stuurde een brief daarover naar de gouverneur-generaal van Vlaanderen. Frans nam kort daarop ontslag als schepen en werd vervangen door Jan le Chevalier.⁵¹ Maar toch vinden we hem nog vermeld als schepen van de kasselrij leper in 1569-70 (2de), 1570-71 (2de), 1574-75 (1ste) en 1575-76 (1ste).

In denombrementen van 1584 en 1585 die aan hem als baljuw overhandigd werden, werd hij vermeld als: *Edele ende wijse Joncheere Franchois van Langhemeersch, heere van Jeudemale.*⁵² In 1581 was hij ontvanger van de beden in de kwartieren leper, Kortrijk, Oudenaarde, de Oudburg van Gent en het Brugse Vrije.⁵³

Van zijn broer Jan had hij twee leengoederen te Passendale geërfd: 22 gemeten land en 1 gemet land, waarvoor hij leenverhef deed tijdens de periode 1556-1561.⁵⁴ Op 4 mei 1560 diende hij over die leengoederen in Passendale twee door hem gezegelde denombrementen in (met randschrift: *S Fransois van Langhemersch*).⁵⁵

⁴⁸ GHYS, maar ook in zelfde handschrift op een ingekleefd blaadje op f° 129 (p. 250).

⁴⁹ GOETHALS, p. 591.

⁵⁰ AR, Rekenkamer 14649 (Oostieperambacht) bevat 11 rekeningen van hem, 14625-14628 bevatten vier rekeningen van hem.

⁵¹ L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes Ypres*, op. cit., II, 294 e.v. Wellicht was de Jan le Chevalier een verwante van zijn echtgenote Margareta le Chevalier (genealogie le Chevalier in hs. Ghys, II, f° 132v-133 (pp. 259-260)).

⁵² 1 juni 1584: denombrement van een leengoed te Boezinge van Thomas de Woorme; 1 september 1585: een denombrement van een leengoed te Zillebeke van Jan van Claerhout, heer van Ardoole. Zie DE RAADT, op. cit., IV, pp. 288 en 496. Over Jeudemale, zie bij zijn grootmoeder onder IV.bis. L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes Ypres*, op. cit., II, 365 laat zien dat deze heerlijkheid die hij bezat in Komen-buiten gesitueerd wordt en dat zij te hoofde ging bij de Zaal van leper.

⁵³ C. DEHAINES, *État Général des registres de la Chambre des Comptes de Lille, relatifs à la Flandre*, Lille, 1873, p. 135 (overdruk uit *Annales du Comité Flamand de France*, 12 (1873-74), p. 84). Zie ook GACHARD, *Inventaire des archives des Chambres des Comptes*, III, Brussel, 1851, p. 402, verwijzend naar Arch. Dépt. du Nord, Rijsel, C 521.

⁵⁴ FM 58, I, 70 op basis van AR, Rekenkamer, 14616 baljuwrekening 15.5.1556-23.10.1561.

⁵⁵ DE RAADT, op. cit., IV, p. 511.

Hij woonde te Passendale. We vinden hem als *joncher Francois van Langemersch* (als eerste en enige als jonker vermeld) in een zettingboek van Passendale van 1579.⁵⁶

Hij huwde een eerste maal met Margareta LE CHEVALIER (*in goud een dwarsbalk van sinopel vergezeld van 3 wassenaars van keef*), geboren op 28 oktober 1542, dochter van Boudewijn en Margareta de l'Espinoy. Zijn eerste echtgenote overleed op 3 augustus 1582 in het kinderbed te Doornik, waar zij omwille van de beroerten gevlucht was. Zij werd begraven te Doornik in de kerk Sint-Piatus.⁵⁷

Frans huwde (als baljuw van de Zaal en Kasselrij leper en als niet-poorter) een tweede maal te leper op 14 juni 1588 met Antonia VAN BELLE, weduwe van meester Pieter van der Meersch (ontvanger van de Zaal en Kasselrij leper), dochter van Joos.⁵⁸

Hij overleed te leper op 24 april 1600⁵⁹ en werd begraven in de St.-Maartenskathedraal onder een witte zerk, die naderhand weggenomen werd en vervangen door een andere kleinere steen. Daarop was zijn wapenschild aangebracht geflankeerd door links een ruitvormig wapen le Chevalier en rechts een leeg ruitvormig wapen. Volgend grafschrift was in de steen gekapt:

Sepulture / van / Jo.r François van Langhemeersch / fs Jan / hadde voor zijne eerste huysvrouwe Jo.e Margriete / Le Chevalier / fa Boudewijn, overleden 3 ougst 1582 / Ende licht begraven te Doornycke in St Piatus kerke / bij O.L.V. autae / ende van zyne 2e huysvrouwe / Jo.e Antoinette Varelle filia Jacob / overleden 11 mey 1592 / Bidt voor de zielen.

Zij hadden volgende kinderen:

1. **Frans.** Hij volgde zijn vader op als schepen van de kasselrij leper: zijn aanstellingen (steeds einde mei of begin juni) zijn bekend voor de jaren: 1595 (5de, *Fransois de jonghe* genoemd), 1596 (4de), 1597 (3de, *de jonghe*), 1601 (6de), 1602 (5de), 1605 (2de), 1606 (2de), 1609 (4de), 1610 (5de), 1613 (4de), 1614 (4de), 1617 (3de), 1619 (3de), 1621 (5de), 1622 (5de) en 1625 (4de). In 1621 gaf hij te kennen dat hij door zijn hoge leeftijd eigenlijk niet meer wou aantreden maar hij deed dus toch nog verder. In de periode 1598-1602 betaalde hij het leenverheffingsrecht voor een leengoed in Passendale (22 gemeten land genaamd *Tenderie*), dat hij van zijn overleden vader had geërfd.⁶⁰ Hij (of was het nog zijn vader Frans?) kocht voor 48 pond 4 schellingen groten van Jacob de Vooght, heer van Zonnebeke, een leengoed van 15 gemeten 1 lijn land gelegen te Langemark en deed er leenverhef over tijdens de periode 1594-1598.⁶¹

⁵⁶ A. PRENEEL, 'Een belastingscohier van Passendale anno 1579', in: *Westhoek*, 23 (2007), pp. 67-83, i.h.b. pp. 68 en 80.

⁵⁷ KBR, FM 41 (grafschriftenboek leper door Lambin), nr. 1155 met als bronvermelding: de handschriftelijke aantekeningen van Joigny de Pamele boek 1, f° 192; FM 42, leper, farde 322 (losse nota's betreffende de familienaam van Langhemeersch) bevat een idem afschrift maar vermeld St.-Pieters i.p.v. St.-Piatus, wat verkeerd is want Doornik telt één kathedraal en negen andere kerken waaronder een St.-Piatuskerk, maar geen St.-Pieterskerk.

⁵⁸ KBR, FM 42 leper, farde 322 met bronvermelding: (stadsarchief leper) register 12 f° 251v; KBR, FM 41 (grafschriftenboek leper door Lambin), nr. 1155 noemt haar *Varelle* (en fa Jacob), maar dit is allicht een verkeerde lezing voor *van Belle*; B^m BONAERT, 'Fragment généalogique d'une famille van der Meersch, originaire de Warneton', in: *Tablettes des Flandres*, T. 4, Brugge, 1951, p. 124: hij was met Antonine van Belle gehuwd op 17 augustus 1552 en overleed rond 1485.

⁵⁹ Ghys, FDTB-VL en GOETHALS vermelden 24 april 1600 als zijn overlijdensdatum. Andere bronnen geven 8 april 1606, wat niet kan rekening houdend met de leenverheffingsrekeningen.

⁶⁰ FM 58, II, 83 op basis van AR, Rekenkamer 14630 baljuwrekening 12.12.1598-12.12.1602.

⁶¹ FM 58, II, 82 op basis van AR, Rekenkamer 14629 baljuwrekening 12.12.1594-12.12.1598.

Hij huwde met Maria DE WEIJNSOONE, allicht overleden voor 1614 gezien geen echtgenote vermeld wordt in de rekeningen van het maalrecht in 1614 en 1615. We vinden hem te Passendale in een haardentelling van 1604 (*joncheer Fransois van Langhemersch*) met twee gezinnen (het tweede gezin was allicht een gezin van dienstdoden, Passendale telde toen 60 gezinnen) en in de maalrecht rekeningen eveneens vermeld als *joncheer Fransois van Langhemersch* waar hij een gezin vormde bestaande uit hemzelf en twee (1614) of drie (1615) dienstdoden.⁶²

2. **Antonius.** Hij was licentiaat in de rechten van de Universiteit van Douai op 11 juli 1591. Hij werd priester en kanunnik van de collegiale St.-Maartenskathedraal te Ieper en schonk in 1622 een kelk. Hij overleed op 11 december 1622 en werd begraven bij zijn ouders in de St.-Anna kapel van de St.-Maartenskathedraal met een vermelding op de boord van de grafsteen van zijn ouders.⁶³
3. **Zeger, religieus.**
4. **Jacob.** Hij was meester in de rechten. Hij wisselde gedurende enkele jaren zijn broer Frans af als schepen van de kasselrij Ieper (daarbij steeds *meester* genoemd): 1607 (5de), 1608 (5de), 1611 (5de) en 1612 (4de). In de periode 1598-1602 betaalde hij het leenverheffingsrecht voor een leengoed in Passendale (1 gemet land), die hij van zijn overleden vader had geërfd (wellicht door verderding t.o.v. zijn oudste broer Frans, hoir feodaal).⁶⁴ Hij tekende als *J. Langhemersch* talrijke rekeningen van het maalrecht af in de jaren 1614 en 1615.⁶⁵ Hij zetelde ook als *maistre Jacques van Langhemersch* als leenman in het prinselijk leenhof van de Zaal van Ieper in 1613.⁶⁶ Met een titel *Dh(eer) en M(eest)er* (resp. verwijzend naar zijn schepenambt en zijn rechtendiploma) werd hij vermeld in een leenregister op datum van 16 maart 1609 als bezitter van een erfelijke rente (genaamd *rudderpenninck*) van 8 schellingen 6 denieren per jaar, bezet op een hoeve genaamd *Crayenest* te Ieper-St.-Jan. Hij verkocht deze rente evenwel op 5 juni 1615 aan Jan Heuze (Heyze) met de toestemming van jonker Frans, zijn broer.⁶⁷

In 1616 publiceerde hij een traktaat over heraldiek gedrukt bij de Ieperse drukker Frans Bellet onder de titel *Den wtdruck ofte blasoen der wapenen, inhoudende een schoon onderwijs ende leeringhe, tot onderscheyt ende kennisse der selver, door F.I.L.L.I.R.*⁶⁸ Het kleine boekje (ong. 15 op 20 cm) in 4° formaat telt 52 ongenummerde bladzijden en 89 tekstillustraties, alle wapenschilden. Op het titelblad staat in een vignet het wapen van de Zaal en Kasselrij Ieper. Het werk droeg hij op aan dit bestuurscollege (waar hij dus zelf deel van uitmaakte). In de opdracht van zijn werk noemt hij zich *Jacques van Langhemersch*.

⁶² W. BEELE, 'Haardentelling Passendale 1604', in: *Westhoek*, 10 (1994), pp. 146-147; W. BEELE & A. PRENEEL, *De inwoners van Ieper-Ambacht anno 1614*, s.l. [Winksele, Ieper], 2008: dienstdoden: *J cnapo ende een joncwijf ...*; W. BEELE & A. PRENEEL, *De inwoners van Ieper-Ambacht anno 1615*, s.l. [Winksele, Ieper], 2008: dienstdoden: *Fransois Steenkiste, Jaqueminne ende Sijnken Steenkiste*. Deze rekeningen betreffen de inwoners ouder dan zes jaar.

⁶³ C. DE NORME, 'Inscriptions sur les argenteries des églises de la Flandre Occidentale', in: *Tablettes des Flandres*, Tome 7, Brugge, 1957, p. 138. KBR, FM 41 (grafschriftenboek Ieper door Lambin), nr. 1156 met idem bronvermelding als nr. 1155.

⁶⁴ FM 58, II, 83 op basis van ARA RK 14630 baljuwrekening 12.12.1598-12.12.1602.

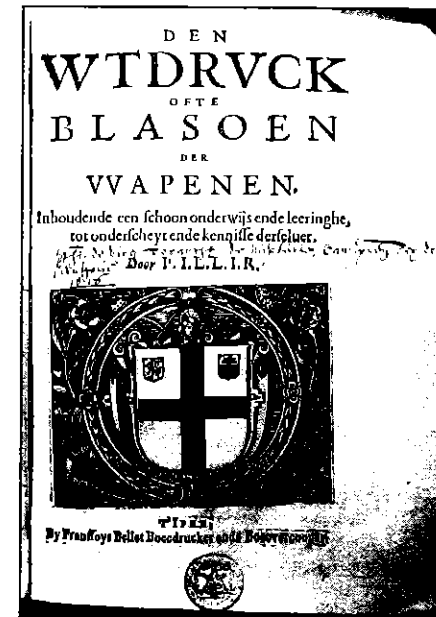
⁶⁵ W. BEELE & A. PRENEEL, 1614, op. cit., pp. 55 en 152 en *Idem & Idem*, 1615, op. cit. pp. 74, 89, 91, 206, 245, 248, 249, 261, 287, 299, 313 en 328.

⁶⁶ RAB, Fonds de Thibault de Boesinghe, nr. 273 (akte van verkoop van een feodale rente).

⁶⁷ FM 58, II, 117 verwijzend naar AR, Rekenkamer 1115 (leenregister Zaal Ieper vernieuwd in 1648).

⁶⁸ I(onker) I(acob) [van] I(anghemersch), I(centiaat) I(n de) R(echten).

Het is het oudste gedrukte traktaat over heraldiek in de Nederlandse taal en voor zover we weten ook het enige in de Zuidelijke Nederlanden in die taal en erg zeldzaam.⁶⁹

Hij overleed ongehuwd te Ieper en werd begraven op 11 september 1618 bij zijn broer Antonius in de St.-Anna-kapel van de Sint-Maartenskathedraal.⁷⁰

5. **Livina,** ongehuwd overleden te Ieper St.-Maarten op 22 juni 1599.⁷¹ In de St.-Pieterskerk (of St.-Pieterskapel in de St.-Maartenskathedraal?) was een ex-voto aangebracht met een beeltenis van O.L.Heer, biddend in de 'Hof van Oliveten' (de hof op de Olijfborg) en voorzien van twee 'deuren' (luiken die dichtgeklapt de beeltenis afdekken). Hierop was volgende inscriptie aangebracht:⁷²

*Ter Eeren Godts en ter memorie van Jonkvrauwe Levine van(de) Langhemeersch, overleden den 22ⁿ junij 1599 ende hier vooren begraven, heeft Mre Antheunis Langhemeersch, Canonick der Cathedrale kercke deser stede, haren broeder, dit beeld doen hangen.*⁷³

⁶⁹ Zie hierover: P. DONCHE, 'Den wtdruck ofte blasoen der wapenen. Het eerste Nederlandstalige handboekje over heraldiek', in: *Heraldicum Disputationes*, 2011.

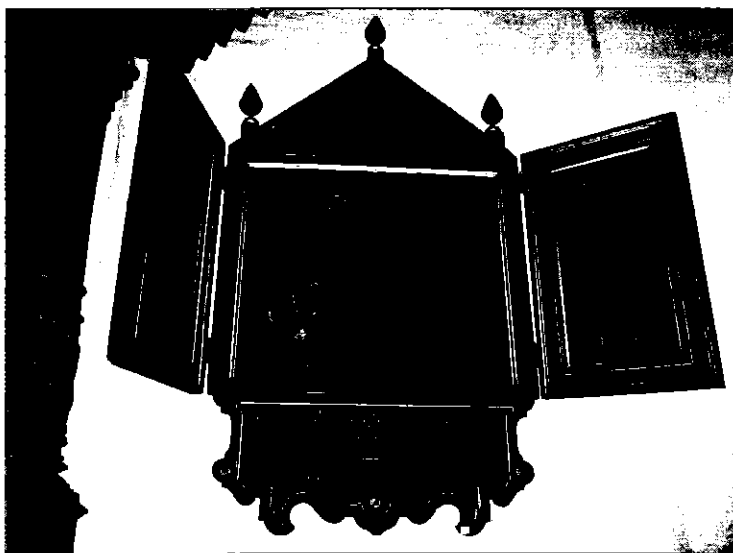
⁷⁰ KBR, FM 41 (grafschriftenboek Ieper door Lambin), nr. 1156 met idem bronvermelding als nr. 1155.

⁷¹ BF, p. 356 noemt haar religieuze.

⁷² De huidige tekst werd in de 19de eeuw op een nieuw houten paneel geschilderd, waarbij de bron waaruit die tekst kwam vermeld staat: Verzamel: van Graftschriften door Lambin N° 1552. (Handschrift Stadsbibliotheek van Yperen). Dit gebeurde zonder twijfel door Arthur Merghelynck, zoals hij ook deed met een ander drieluik, eveneens bewaard in het kasteel Beauvoorde, betreffende een Joris de Grave, + 1607.

⁷³ A. MERGHELYNCK, *Le fief-manoir dit le château de Beauvoorde*, 2 vols., Brugge, 1900-1901, I, p. 248 en noot 2; J. MULS, *Jhr. A. Merghelynck en het kasteel Beauvoorde te Wulveringem*, Antwerpen, 1953, p. 19 en fig. 12.

In een driehoek boven het ex-voto staat een wapenschild van Langhemeersch. Arthur Merghelynck (1853-1908) verwierf het voor zijn verzameling in het kasteel Beauvoorde-Wulveringem, waar het nog steeds is in de kapel, rechts van het altaar.

6. **Margareta**, ongehuwd overleden. In de periode 1634-1640 betaalde zij het leenverheffingsrecht (beide verheven op 19 januari 1639) voor twee leengoederen in Passendale (22 gemeten land en 1 gemet land), die zij geërfd had na het overlijden van haar broer Frans.⁷⁴ Zij was blijkbaar de laatste overlevende uit het gezin van haar vader, want toen ze zelf ca. 1656-60 zonder nakomelingen overleed, gingen deze leengoederen over naar de afstammelingen van haar tante Livina, gehuwd met Jan Neulant (zie aldaar). Een ander leengoed van 15 gemeten 1 lijn land in Passendale (door haar broer Frans gekocht ca 1594-98, zie hoger, en nu vermeld met recht van een kleine tiende) werd geërfd door een Antonius vander Meersch fs Olivier, wonend in Nieuwpoort die er in dezelfde periode het leenverheffingsrecht voor betaalde.⁷⁵

7. **Jan**, week uit naar Spanje, alwaar hij overleed.

8. **Joris**.
9. **Philips**.
10. **Niklaas**.
11. **Anna**.
12. **Karel**.

⁷⁴ FM 58, II, 95 op basis van AR, Rekenkamer 14639 baljuwrekening 13.7.1634-14.1.1640.

⁷⁵ FM 58, II, 103 op basis van AR, Rekenkamer 14644 baljuwrekening 15.5.1656-24.12.1660. FM II, 120, 125 en 126 verwijzend naar AR, Rekenkamer 1115 (leenregister Zaal Ieper vernieuwd in 1648) vermeldt haar ook als bezitster van deze drie leengoederen.

V.ter. – ROBERT VAN LANGHEMEERSCH. Volgens een denombrementenregister van 1553 bezat hij in Staden een leengoed van 10 lijnen land.⁷⁶ Hij huwde Agnes VAN STEELANDT, dochter van Jacob of Jan, ridder, mogelijk zuster van de echtgenote van zijn broer Jan. Zij overleed op 2 september 1552 en werd begraven te Roeselare, St.-Michiel in de ommegang van de kerk onder een blauwe zerk.⁷⁷ Zij hadden volgende kinderen:

1. **Jan**.
2. **SEVERIN**, volgt onder VI.bis.
3. **Anna**. Zij huwde met Pieter WERBROUC.
4. **Margareta**. Zij huwde met Christoffel DE HAMMES.
5. **Johanna**.
6. **Helena**.

VI.bis. – SEVERIN VAN LANGHEMEERSCH. In de periode 1564-67 verhief hij te Staden 10 lijnen land en in de periode 1572-74 kocht hij te Staden voor 192 pond groten van Marijn van Isackere een leengoed van 3 gemeten 60 roeden land.⁷⁸ Hij huwde met Maria VAN NIEUWKERCKE (*in goud 4 kepers van sabel*). Zij hadden volgende kinderen:⁷⁹

1. **JOOS**, volgt onder VII.
2. **Francisca**. Zij huwde met Willem SCHACHT.

VII. – JOOS VAN LANGHEMEERSCH. Hij huwde met Martina VAN ZEVEREN. Zij hadden de volgende kinderen:

1. **Jan**.
2. **Pieter**.
3. **Olivier**.
4. **Johanna**.

Losse gegevens:

- **Maria van Langhemeersch**, huwde op 18 april 1434 met Hendrik BELLE, weduwnaar van Catharina van Steelant, zoon van Michiel Belle gezegd Gallois (van de Ieperse familie met in het wapenschild 6 klokjes).⁸⁰
- **Judocus van Langhemeersch** uit Kortrijk in het bisdom Doornik schreef zich in op 28 augustus 1516 aan de universiteit van Leuven in de pedagogie de Lelie.⁸¹
- **Jason van Langhemeersch**, geboren in 1536 te Ieper, begraven te Middelburg (Zeeland) op 30 oktober 1598. Op 9 mei 1559 werd hij rector van de Latijnse school te Middelburg,

⁷⁶ L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes ... Ypres*, op. cit., I, p. 406.

⁷⁷ BETHUNE, p. 245: aantekening van wapenheraut Cornelius Gaillard vóór 1563: *licht joncvrau Agnes van Steelandt, fa meester Jacops, Robert van Langhemeersch wijf was; obiit 1552, den 2 septembre*.

⁷⁸ FM 58, II, 73 en 75 verwijzend naar AR, Rekenkamer 14620 en 14622 baljuwrekeningen 15.5.1564-15.1.1567(ns) en 15.5.1572-15.5.1574.

⁷⁹ GHYS vermeldt nog Johanna die huwde met Joos LANCZAEM.

⁸⁰ Bⁿ BONAERT, 'Les Frutier', in: *Le Parchemin*, nr. 279 (mei-juni 1992), pp. 178-206, p. 201.

⁸¹ E.-H.-J. REUSENS, *Matricule de l'Université de Louvain*, III (31.8.1485-31.8.1527), p. 536, nr. 243.

komend van Oudenaarde. Verwijderd wegens verdacht van protestantse sympathieën, richtte hij in 1569 zijn eigen school op te Middelburg. In 1580 trad hij openlijk toe tot de Hervormde Kerk en werd rector van de Latijnse school te Delft. In 1584 huwde daar zijn dochter Janneken. In 1592 huwde hij een tweede maal met Agneta DE L'ESPINE van Antwerpen. Op 13 juni 1596 schreef hij zich in te Leiden als student als *Jazon Langhemerschius Yprensis, 60 (annos)*. In 1597 brak hij zijn studies af en keerde terug naar Middelburg waar hij corrector van de Latijnse school werd tot aan zijn overlijden in 1598.⁸²

⁸² J.G.C.A. BRIELS, 'Langhemeersch, Jason van, preceptor, corrector en rector', in: *Nationaal Biografisch Woordenboek*, 9 (1981), kol. 442-444